

РЕШЕНИЕ

№ 11353

гр. София, 23.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 35 състав, в публично заседание на 04.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петър Савчев

при участието на секретаря Богданка Гешева, като разгледа дело номер **13613** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК във вр. чл. 26, ал. 12 от ЗЧРБ.

Производството е образувано по жалба на Р. З., [дата на раждане] , гражданка на Република Т., съд. адр. [населено място], [улица], ет. 1, офис 1 срещу отказ за предоставяне на право на постоянно пребиваване в Република Б. с рег. № 5364р-26076/14.11.2025 г. , издаден от директора на „Дирекция миграция“ към Министерство на вътрешните работи. Отказът е издаден на основание чл. 26, ал. 2 във вр. чл. 25, ал. 1, т. 9 от ЗЧРБ, доколкото е прието, че жалбоподателят не отговоря на изискванията на цитираната норма, според която разрешение за постоянно пребиваване могат да получат чужденците, които не са лица от български произход, родени на територията на Република Б., изгубили са българското си гражданство по изселнически спогодби или са освободени от българско гражданство и желаят трайно да се установят на територията на страната. Жалбоподателят твърди незаконосъобразност на административния акт, поради противоречието му както с процесуалните правила по издаването му, така и с материалния закон. Моли отмяна на акта.

Ответникът директора на „Дирекция миграция“ към Министерство на вътрешните работи оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена. Претендира деловодни разnosки.

Контролиращата страна Софийска градска прокуратура не взема участие по делото.

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, поради което следва да се разгледа по същество.

Съдът, като взе предвид твърденията на страните и прецени събраните доказателства, чл. 168 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна при цялостна проверка на основанията за

законност на акта по чл. 146 от АПК:

Съгласно разпоредбата на чл. 25, ал. 3 от ЗЧРБ заявление за предоставяне на разрешение за постоянно пребиваване се подава лично в дирекция "Миграция" или сектор/група "Миграция" при съответната областна дирекция на Министерството на вътрешните работи. Директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него лице взема решение по заявлението в срок до два месеца от подаването му, като в случаите на правна и фактическа сложност и необходимост от представяне на допълнителни документи срокът може да бъде удължен с още два месеца. Разрешението се издава по ред, определен с правилника за прилагане на закона. Предвид това, оспореният акт е издаден от компетентен орган – директорът на дирекция "Миграция" – МВР, постановен е в предвидената от закона писмена форма и съдържа реквизитите по чл. 59, ал. 2 от АПК – посочени са наименованието, органът, който я е издал, адресатът, фактическите и правни основания за издаването му. Актът има ясна разпоредителна част, посочено е пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва. Датиран и подписан.

Съгласно разпоредбата на чл. 25, ал. 1, т. 9 от ЗЧРБ разрешение за постоянно пребиваване могат да получат чужденците, които не са лица от български произход, родени на територията на Република Б., изгубили са българското си гражданство по изселнически спогодби или са освободени от българско гражданство и желаят трайно да се установят на територията на страната. В жалбата се твърди, че жалбоподателят е напуснал страната за Република Т. през 1978 г. по изселническа спогодба, с което е изгубил българското си гражданство, което е едно от кумулативните условия за получаване на разрешение за постоянно пребиваване. Това е и спорният въпрос по делото, доколкото административният орган приема, че несе доказва фактът на напускането на страната за Република Т. именно по изселническа спогодба. Административният орган правилно цитира разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от ППЗЧРБ и приема, че тя е изпълнена от жалбоподателя, според която за получаване право на постоянно пребиваване чужденецът подава лично в дирекция "Миграция" или в ОДМВР заявление по образец съгласно приложение № 4, към което прилага: документ за платена държавна такса по чл. 12, ал. 4 от Тарифа № 4 за таксите, които се събират в системата на Министерството на вътрешните работи по Закона за държавните такси; копие на редовен паспорт или заместващ го документ със страниците на снимката, личните данни, виза по чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ, когато такава се изисква, и печата за последното му влизане в страната; за сверяване автентичността на копието се представя и оригиналът на паспорта или заместващия го документ; доказателства за осигурено жилище; доказателства за стабилни, редовни, предвидими и достатъчни средства за издръжка, без да се прибегва до системата за социално подпомагане, в размер, не по-малък от минималната месечна работна заплата или минималната пенсия за страната; свидетелство за съдимост, издадено от държавата, чийто гражданин е чужденецът, или от държавата на обичайното му пребиваване - при първоначално подаване на заявлението. Административният орган посочва и специалната разпоредба на чл. 40 от ППЗЧРБ, относима към настоящия случай, според която за получаване право на постоянно пребиваване на основание чл. 25, ал. 1, т. 9 ЗЧРБ чужденецът прилага документите по чл. 34, ал. 1 и: удостоверение от общината по местожителство или постоянен адрес преди напускане на Република Б. относно датата и начина на напускане на страната; удостоверение за раждане; удостоверение от Министерството на правосъдието, че лицето не е български гражданин; удостоверение от Министерството на правосъдието, че чужденецът е освободен от българско гражданство. Правилно административният орган посочва, че жалбоподателят е представил всичките цитирани документи, като единствено акцентира на удостоверение от общината по местожителство или постоянен адрес преди напускане на Република Б. относно датата и начина на напускане на страната и визира представеното

удостоверение № 1420/05.03.2025 г. на [община], в което е посочено, че лицето е изселено за Република Т. на основаие писмо № И-897-1/21.09.1978 г. на Министерство на правосъдието на Република Б.. Административният орган приема, че от посоченото писмо /л. № 88 от делото/, не става ясно дали в действителност жалбоподателката е изселена по спогодба и на това основание постановява отказа. Още тук следва да се посочи, че съгласно чл. 35 от АПК, индивидуалният административен акт се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на заинтересованите граждани и организации, ако такива са дадени, съответно направени. Ето защо, не могат да се приемат мотивите на административния орган, че не е негово задължение да издирва цитираното писмо на МП и да изследва въз основа на него основанияето на изселването, като прехвърля това на жалбоподателя. От преписката няма данни такова изследване да е извършено от административния орган – точно обратното. Правилно административният орган цитира чл. 28 от Закон за българското гражданство от 1968 г. /отм./, който предвижда министерството на правосъдието изпраща сведенията за промените в гражданството на лицата до общинските народни съвети, съответно кметствата по местожителствата им за вписване в регистрите на населението. Това са сведенията по цитираното писмо на [община], които е следвало да се изследват служебно от административния орган. Тук следва да се посочи, че са основателни възраженията на жалбоподателя, че сред изискваните документи по чл. 40 от ППЗЧРБ не е посочен изселнически паспорт, липсата на който за жалбоподателя се акцентира от административния орган. Такъв изселнически паспорт е приложен под л. № 96 от делото.

От друга страна, към датата на подаване на процесното заявление за получаване разрешение за постоянно пребиваване, а именно – заявление № 330000-13070/25.03.2025 г. , редакцията на чл. 25, ал. 1 т. 9 от ЗЧРБ гласи, че разрешение за постоянно пребиваване могат да получат чужденците които не са лица от български произход, родени на територията на Република Б., изгубили са българското си гражданство по изселнически спогодби или по собствено желание и желаят трайно да се установят на територията на страната. Нормата е изменена с ДВ № 52/2025 г. от 27 юни, и гласи: че разрешение за постоянно пребиваване могат да получат чужденците които не са лица от български произход, родени на територията на Република Б., изгубили са българското си гражданство по изселнически спогодби или са освободени от българско гражданство и желаят трайно да се установят на територията на страната. Анализът на разпоредбите – предишна и последваща, налага извод, че освен критерият „изгубване на българско гражданство по изселнически спогодби“, който остава непроменен, до ДВ № 52/2025 г. от 27 юни другият критерий е „изгубване на българско гражданство по свое желание“ а след тази дата критерият е „освободен от българско гражданство“. Следователно, ако се установи, че жалбоподателят не е изгубил българското си гражданство по изселническа спогодба, което, обаче не е доказано от административния орган, то следва да се провери наличието на другия критерий към датата на подаване на заявлението за разрешаване на пребиваването - „изгубване на българско гражданство по свое желание“. Безспорно по делото е, че жалбоподателят е напуснал Република Б. през 1078 г. за Република Т.. Съгласно действащата към момента разпоредба на чл. 16, ал. 2 от Закон за българското гражданство /1968 г. отм./ български гражданин от небългарска народност, който се изсели от страната загубва българското си гражданство със самото изселване. Следователно, със изселването си от Б. за Т. през 1978 г. жалбоподателят е загубил българското си гражданство по свое желание и по право /ex lege/. Загубването на гражданството по право /ex lege/, уредено в цитираната норма на чл. 16, ал. 2 от Закон за българското гражданство /1968 г. отм./, прави незаконосъобразни съображенията на административния орган, който цитира чл. 25 от Закон за българското гражданство /1968 г. отм./, който предвижда

процедури за придобиване, освобождаване и възстановяване на българско гражданство, но не отменят горещитираното правило „по право /ex lege/“ на чл. 16, ал. 2 от Закон за българското гражданство /1968 г. отм./. Предвид всичко изложено до тук, следва извод, че за жалбоподателя, към датата на подаване на заявление № 330000-13070/25.03.2025 г. за получаване разрешение за пребиваване е налице критерият „изгубване на българско гражданство по свое желание“ и отговаря на критериите по чл. 25, ал. 1 т. 9 от ЗЧРБ. За изчерпателност следва да се посочи и това, че настоящият състав приема, че и след изменението на чл. 25, ал. 1 т. 9 от ЗЧРБ с ДВ № 52/2025 г. от 27 юни и въвеждането на критерия „освободен от българско гражданство“, то от фактите по делото се налага извода, че жалбоподателят отговаря и на него. Това е така, доколкото горещитираната норма на чл. 16, ал. 2 от Закон за българското гражданство /1968 г. отм./, който въвежда правилото на загубване на българско гражданство по право /ex lege/, си намира в Дял Втори, Глава 4-та на Закон за българското гражданство /1968 г. отм./, озаглавена „Освобождаване от българско гражданство“.

Предвид всичко изложено до тук и предвид събраните по делото доказателства за фактите относно напускането на Б. за Т. от жалбоподателя, не може да има съмнение, че той отговаря на духа и целите на чл. 25, ал. 1, т. 9 ЗЧРБ, който предвижда право да получат разрешение за постоянно пребиваване на родени в Б. и напуснали я чужди граждани, загубили българското си гражданство, притежавали го в един предходен период.

Предвид гореизложеното, и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът приема, че жалбата е основателна и издаденият отказ на основание чл. 26, ал. 1 във вр. чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ следва да се отмени, като незаконосъобразен.

С оглед на това, че естеството на акта не позволява решаването на въпроса по същество, на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, преписката следва да се изпрати на компетентния административен орган със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, както е посочено в мотивите на това решение. Произнасянето по заявление № 330000-13070/25.03.2025 г. следва да се извърши в едномесечен срок.

Въз основа на гореизложеното, съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ, по жалба на Р. З., [дата на раждане], гражданка на Република Т., съд. адр. [населено място], [улица], ет. 1, офис 1, отказ за предоставяне на право на постоянно пребиваване в Република Б. с рег. № 5364р-26076/14.11.2025 г., издаден от директора на „Дирекция миграция“ към Министерство на вътрешните работи.

ИЗПРАЩА делото като преписка на директора на „Дирекция миграция“ към Министерство на вътрешните работи за ново произнасяне по заявление № 330000-13070/25.03.2025 г. за предоставяне на право за постоянно пребиваване на чужденец в Република Б. на жалбоподателя Р. З., [дата на раждане], гражданка на Република Т., съд. адр. [населено място], [улица], ет. 1, офис 1 в едномесечен срок, като се съобразят мотивите на настоящото решение.

Решението подлежи на обжалване от страните, пред Върховен административен съд, в четиринадесетдневен срок от съобщението, че е изготвено.